

Leerblad voegwoorden

Voegwoorden

Voegwoorden zijn woorden die zinnen (of woorden) 'aan elkaar voegen'. Ze verbinden dus zinnen met elkaar (*samengestelde zin*). Daarom worden voegwoorden ook wel *verbindingswoorden* genoemd. *Voegwoorden* kunnen een *hoofdzin* met een *hoofdzin* verbinden, maar ook een *hoofdzin* met een *bijzin*. Tussen **signaalwoorden** en **voegwoorden** zit veel overlap.

Verbanden

Voegwoorden geven ook het **verband** tussen de zinnen weer. Verschillende verbanden die voegwoorden kunnen aangeven zijn:

Je hebt voegwoorden die een **tijd** aangeven. Voorbeelden hiervan zijn: *nadat*, *voordat*, *zolang*, *terwijl*, *totdat* en *terwijl*.

Nadat hij de voordeur op slot had gedraaid, ging de bel.

Je hebt voegwoorden die een **voorwaarde** aangeven. Voorbeelden hiervan zijn: *tenzij* (behalve als), *mits* (als), *wanneer*, *als* en *indien*.

Jullie krijgen geen huiswerk mee, mits er heel goed gewerkt wordt.

Je hebt voegwoorden die een **reden, oorzaak** en **gevolg** aangeven. Voorbeelden hiervan zijn: *omdat* (reden), *doordat* (oorzaak), *want*, *zodat* en *opdat*.

Doordat er een boom op het spoor lag, was er veel vertraging.

Je hebt voegwoorden die een **tegenstelling** aangeven. Een voorbeeld hiervan is: *maar*.

Hij wil niet naar het theater, maar zij wel.

Nevenschikkende en onderschikkende voegwoorden

Voegwoorden die twee *hoofdzinnen* samenvoegen noemen we *nevenschikkende voegwoorden*. Voorbeelden hiervan zijn: *en*, *maar*, *of*, *want*, *dus* en *dan* (*wel*).

Deze voegwoorden staan **tussen** de twee *hoofdzinnen* in:

Marijke gaat naar school en Willem blijft ziek thuis.

Mijn moeder wil morgen winkelen, maar ik wil dat absoluut niet!

Voegwoorden die een *hoofdzin* en een *bijzin* samenvoegen noemen we *onderschikkende voegwoorden*. Voorbeelden hiervan zijn: *omdat, doordat, zodat, voordat, nadat, terwijl, als, toen, tot en dat*.

Deze voegwoorden staan aan het begin van de *bijzin*:

Omdat het vandaag gaat regenen, ga ik maar niet hardlopen.

Ik was de vaat af, terwijl mijn vader de vaat afdroogt.

Woorden verbinden met voegwoorden

Voegwoorden verbinden niet alleen zinnen met elkaar, maar ze kunnen ook woorden met elkaar verbinden, bijvoorbeeld:

Maarten en Jan gaan naar de voetbalclub.

Merel of Suryan gaat de presentatie doen.